

DE DECEM PRÆCEPTIS DECALOGI.

DISTINCTIONIS TRIGESIMÆSEPTIMÆ SYNOPSIS.

*Nihil præcepta jubent tabulis conscripta duabus,
Quàm tibi perpetuus ritè colatur amor.*

Sic incipit : *Sed jam distributio decalogi.*

Sic terminat : *Quæ nec cito explicari potest.*

1. **C**onnectitur hæc distinctio cum superiori. In illâ egit Magister de virtutum, earumque actuum indissolubili connexionis vinculo; sed in præsentia determinat de decem decalogi præceptis, sive de operibus mandatorum, per quæ in virtutum actibus dirigimur: igitur ordinatissimam methodum servant.

2. Consequentia probatur: Per opera mandatorum in decem decalogi præceptis contenta, in cunctis virtutum dirigimur actibus: ergo si Magister postquam de virtutum, earumque actuum indissolubili connexionis vinculo in superiori distinctioe egit, determinat in præsentia de decem decalogi præceptis, sive de operibus mandatorum, per quæ in omnibus virtutum dirigimur actibus, non inconcinnè procedit; aliter explanatio virtutum ad ipsò Magistro tradita; reverà acephala ac confusâ foret.

3. Dividitur præsens distinctio in tres præcipuas partes. In quarum primâ validè statuit, decem duntaxat esse mandata decalogi. In secundâ verò ostendit, tria primæ tabulæ præcepta hominem ad Dei dilectionem ordinare. In tertiâ autem, & ultimâ sustinet parte, septem alia secundæ tabulæ præcepta ad proximi dilectionem etiam hominem ordinare.

4. **PRO PRIMÆ** igitur distinctioe partis declaratione, primum Magister apponit assertum: *Bis quinque decalogi præcepta, in duabus tabulis contenta, nobis à Deo per Moysen tradita fuere.* Quod equidem probat Magister, dum nonnulla præmittit de decem decalogi præceptis in communi, & illius etymologiam appetit.

Pri-

5. Primò ergo dicimus cum Magistro, distributionem decalogi, quæ in duobus mandatis, scilicet, de Dei & proximi dilectione continetur, & peragitur, sic à nobis meditandam fore. Habet enim decalogus decem præcepta, quæ sunt decachordum Psalterium, sive decem chordarum Psalterium, de quo meminit Regius Vates Psalm. 32. *In Psalterio decem chordarum psallam tibi:* ergo quia cuncta decalogi mandata sub denario perstringuntur numero.

6. Secundò, unâ cum Magistro observamus, decem illa decalogi præcepta hæc esse ordinatissimâ distribuenda serie, ut tria, quæ in primâ tabulâ extant, pertineant ad Deum, videlicet, ad cognitionem dilectionemque Trinitatis; septem verò, quæ in secundâ tabulâ inscribuntur, ad proximi dilectionem ordinentur: igitur Magistri præceptorum decalogi observato calculo, nec plura, nec pauciora, quàm decem, ejus divina mandata debuerunt esse.

7. Sed oppones primò: Peccans lethaliter seipsum occidit; sed in occisione, non solum prohibetur homicidium corporale, sed etiam spirituale; non tantum operis, sed etiam cordis: ergo in occisionis prohibitione omnia prohibentur peccata; atque adeo non opus erit, tot ac tanta in decalogo ingeminare mandata.

8. Respondetur negando Consequentiam. Quia in præcepto decalogi de occisionis prohibitione solum deordinatio potentie irascibilis prohibetur, quæ in actu interiori, vel ad exteriorem actum aliquomodo ordinari debet. Quamobrem, etsi prohibeatur ibi homicidium cordis, & operis, non tamen omnia prohibentur peccata; sicque pro aliis flagitiis cavendis, animumque hominis compescendum, alia sunt indecalogo præscribenda mandata.

9. Oppones secundò: Dum ordinatè operamur, prius meditari debemus id, quod est via ad aliud, quàm illud, ad quod ducit; sed præcepta decalogi ad proximi dilectionem ordinata, sunt via ad præcepta, quæ ordinant hominem ad dilectionem Dei: igitur præcepta in secundâ tabula scripta à Deo, nobisque per Moysen data, potiori jure in primâ deberent exarari tabulâ: ergo in distributione mandatorum decalogi per primam, & secundam tabulam inordinatissimus deprehenditur ordo.

10. Respondetur negando Consequentiam. Quia etsi impletio mandatorum secundæ tabulæ præcedat in executione perfectam præceptorum primæ tabulæ impletionem, eò quòd prius illa, quàm hæc, ut perfectè impleantur, debeant executioni mandari; nihilominus in intentione prius primæ, quàm secundæ tabulæ exequi debemus

mus

mus mandata; cum præceptorum feris potius penes ordinem dignitatis, quam nostræ executionis attendatur; ac proinde præfixus decalogi mandatorum ordo rectè extat ordinatus.

11. Oppones tertio ex illo ad Romanos cap. 13. satis vulgato loco, ubi scribitur: *Qui diligit proximum, legem implevit*: ergo quia in proximi de dilectione præscripto, tota deprehenditur lex; sed ex eo quod lex tota in proximi de dilectione deprehendatur præcepto, incassum mandata decalogi in denarium usque ingeminantur numerum: igitur præscripta decalogi sub pauciori numero, quam denario veniunt constituenda.

12. Respondetur, quod licet in præscripto de proximi dilectione, ea omnia quæ ad proximum in communi conferunt, continentur; nihilominus unum non sufficit decalogi præceptum, cum plura alia sint necessaria, ut per ea individualiter speciales deordinationes detegantur. Unde, quemadmodum unitas generis nec eliminat multitudinem specierum; nec finis unitas excludit multipliciter mediorum, quæ sunt ad finem; ita nec unitas mandati de proximi dilectione propter Deum poterit multitudinem mandatorum ad proximum jure optimo arcere.

13. Oppones quarto: Plus sunt homines debitores Deo, quam proximo: ergo quia plura debent esse mandata, quæ ordinant hominem ad Deum, quam quæ ipsum referunt ad proximum; sed præcepta decalogi, quæ ordinant hominem ad proximum, sunt septem: ergo & quæ ipsum referunt ad Deum debent esse plusquam septem. Modò sic; sed præcepta decalogi spectantia ad Deum sunt tria: ergo quia non bene, & ordinatè nobis à Deo per Moysen tradita extant.

14. Respondetur ex Magistri doctrinâ negando primam, & ultimam Consequentiam. Nam ordo præscriptus mandatorum decalogi haud dubiè rectus ac concinnus undique apparet. Et licet plus Deo, quam proximo homines sint debitores, non inde deducitur, plura debere esse mandata, quæ ordinant hominem ad Deum, quam quæ ipsum referunt ad proximum. Primò; quia omnia quæ debentur Deo, ordinantur ipsi secundum vitam contemplativam, in quâ unitas maximè elucet; ad proximum verò, secundum vitam referuntur activam, in quâ rerum ingeminata versatur varietas; sicque ad plura erga proximum directè, quam ad Deum tenemur præcepta. Secundò; quia pleraque sunt flagitia, quibus directè homo succumbit culpæ pœnes proximum, ac quibus directè Deum laessere tentat. Et hæc de primâ distinctionis parte sufficient.

PRO

15. PRO SECUNDÆ verò distinctionis partis enucleatione, secundum parat assertum Magister: *Quemadmodum tria prima tabula præcepta ordinant hominem ad Deum; sic septem secunda tabula mandata ipsum ordinant ad proximum propter Deum.* Quod etiam probat Magister ex nudâ primæ tabulæ mandatorum descriptione.

16. Primum primæ tabulæ decalogi præceptum sic memorat Magister in litterâ: *Non habebis Deos alienos: Non facies tibi sculptile, neque omnem similitudinem, &c.* Hoc etenim præceptum in geminum divisit Origenes exponens illud cap. 20. Exodi, & 5. Deuteronomii, maximum, & apertum inter idolum, & similitudinem apponens discrimen.

17. Nam idolum est id, quod nihil habet simile sui; similitudo verò, quod habet speciem alicujus rei, quæ in Cælo, vel in terra est. In cujus explanationem hocce præfigit exemplar Origenes: Si quis in auro, vel argento, vel aliâ re effingat speciem serpentis, vel avis, vel alterius rei, ipsamque statuat ad adorandum, reverè non idolum, sed similitudinem construit.

18. Qui verò effingit speciem, quam non novit oculus, sed animus sibi efformavit, ut si quis humanis membris caput canis, vel arietis construat, vel in uno habitu hominis duas facies, non similitudinem, sed idolum extruit; quia excudit quod non habet aliquid simile sui: Unde Apostolus 1. Corinth. cap. 8. scripsit: *Quod idolum nihil est in mundo*: igitur idolum, & similitudo maximè inter se discrepare videntur; consequenterque primum decalogi præceptum verè diductum ab Origene extat.

19. Augustinus verò lib. Quæst. super Exod. quæst. 71. è regione sentit, asseritque, unum, & non geminum esse præceptum, quod his exprimitur verbis: *Non habebis Deos alienos*: Illud verò quod additur: *Non facies tibi sculptile, neque omnem similitudinem*, potius est plenior ipsius præcepti explicatio de prohibitione cultus figmenti, sive idoli, aut similitudinis alicujus rei, quam novum distinctumque mandatum.

20. Verùm cum Augustini sententia plausibilior sit Origenis opinione, autoritatè Apostoli, quam hic pro se allegat, nempe: *Idolum nihil est in mundo*, ipse Augustinus exponit, dicens, Apostolum velle dicere, formam idoli non esse inter creaturas mundi computandam; quia licet materiam idoli creaverit Deus; formam tamen ejus hominum stultitia edidit; idè quod idolum nihil est, quia ejus forma per Verbum Dei facta non est.

-el Tom. III.

Ss

Quod

21. Quod sic exemplificat Augustinus in litterâ: Eò quòd peccatum non sit factum per Verbum, juxta illud Joannis cap. 1. *Et sine ipso factum est nihil, &c.* peccatum est nihil, & nihil faciunt homines dùm peccant: ergo & idolum nihil erit in mundo; quia etsi Deus ejus creaverit materiam; stultitia tamen hominum ejus effinxit formam, & per Verbum Dei formata non est.

22. Sed oppones in Augustinum cum Magistro in litterâ: Divus Augustinus tract. 1. in Joann. scribit: *Omnis forma, omnis compago, omnis concordia partium facta est per Verbum;* sed forma idoli, secundum Augustinum, nihil est, quia per Verbum facta non est: igitur Augustinus obvius sibi est.

23. Respondet primò Magister, secundum singularem quorundam opinandi modum, nullam in Augustini doctrinâ contradictionem deprehendi; quia etsi forma idoli, in quantum est forma, sit à Deo; tamen in quantum posita est forma idoli ad adorandum, non est à Deo; cum sic potius sit perversitas, & stultitia creaturæ, quam creatura; quemadmodum peccatum, in quantum peccatum, non est à Deo, nec creatura, sed nihil, sive creaturæ defectus.

24. Cui appositè subjungit in textu Maximi Doctorum Hieronymi auctoritatem Magister, Epist. 57. ad Damasum scribentis: *Quod ex Deo non est, qui solus verè est, non esse dicitur. Ideòque peccatum, quod nos à vero esse abducit, nihil esse, vel non esse dicitur:* ergo sicut peccatum, in quantum peccatum, nihil esse dicitur, quia ex Deo non est, qui solus verè est; ita forma idoli, in quantum posita est ad adorandum, nihil esse dicitur, quia ex Deo non est, qui solus verè est.

25. Respondet secundò Magister in gratiam Divi Augustini, juxta aliorum captum, distinguendo Majorem discursus propositionem: *Omnis forma, secundum Augustinum, est à Deo; forma, quæ naturaliter habet esse, est verum; forma, quæ naturaliter non habet esse, est falsum.* Forma enim idoli non habet esse naturaliter, quia naturæ justitiæ non servit. Id ergò naturaliter esse dicitur, quòd simplici naturæ justitiæ, quæ Deus est, militat, non resultat, & naturam creatam non vitiat: Cùmque forma idoli veræ justitiæ, quæ Deus est, non assimiletur, & naturam creatam vitiet; non poterit naturaliter habere esse, nec à Deo esse, sed erit nihil, & naturæ defectus.

26. Secundum primæ tabulæ decalogi præceptum sic recenset

Magister: *Non assumes nomen Dei tui in vanum.* Quod sonare videtur secundum litteram: *Non jurabis pro nihilo per nomen Dei.* Vel juxta allegoricum sensum prohibetur hic Christus esse creatura, ita ut sit genuinus præcepti sensus: *Non assumes, id est, non putes Christum Dei Filium esse creaturam;* quia omnis creatura est vanitati subiecta, & Christus Dominus est æqualis Patri secundum divinitatem.

27. Sed oppones primò in hanc litteralem secundi decalogi præcepti à Magistro adhibitam expositionem: Sic expendit Magister hoc secundum primæ tabulæ mandatum: *Non assumes nomen Dei tui in vanum,* sic, inquam: *Non jurabis pro nihilo per nomen Dei;* sed hoc reverà ad quintum præceptum secundæ tabulæ expectat, ubi prohibetur perjurium: ergo aut unum ex his mandatis jam abiit in vanum, aut Magistri expositio aberrat à janua.

28. Respondetur negando Minorem, & Consequentiam. Quia in falso testimonio duo sunt necessariò observanda. Unum, quod est injuriosum summæ veritati, quæ in falsum testimonium adducitur; & aliud, quò sit injuria proximo, qui ex falso testimonio damnificatur. Unde, ratione primi prohibetur perjurium in secundo primæ tabulæ præcepto; & virtute secundi in quinto secundæ tabulæ præcepto. Quamobrem, nec ullum ex his decalogi mandatis erit deciduum, nec Magistri interpretamentum de secundo primæ tabulæ mandato expungendum.

29. Oppones secundò in ejusdem præcepti allegoricam expositionem à Magistro traditam: In hoc secundo primæ tabulæ mandato allegoricè præcipitur, ut non putes Christum Dei Filium esse creaturam; sed circa Filium Dei multimodè contingere valet, quempiam errare posse; quemadmodum Arius, Sabellius, aliique errarunt hæretici: ergo cum non omnes effrænes vesanæque hic prohibeantur hæreses, quæ in Filium Dei vafre, & impudenter machinari possunt, allegorica hujus præcepti expositio à Magistro data, insufficiens censeri debet.

30. Respondetur negando Consequentiam. Quia cum præfata Magistri de secundo primæ tabulæ præcepto expositio sit per allegoriam tradita, ut ipse in textus litterâ pleno fatetur ore, in prohibitione illius lubrici errati de assertionem Filii Dei esse creaturam, intelligitur, omnia alia devia implicitaque errata circa ipsum Filium Dei fore prohibita; quin opus sit, Magistri expositionem respicere.

31. Tertium, & ultimum decalogi primæ tabulæ præceptum

his proponit Magister verbis: *Memento, ut diem sabbati sanctifices.* Ubi secundum litteralem sensum præcipitur nobis sabbati observantia. Allegoricè tamen jubetur abstinentia à vitiis fienda pro futurâ quiete, ut Dei contemplationem à Spiritu Sancto expectemus. Et subdit à Spiritu Sancto expectemus; non quia Spiritus Sanctus eam operetur sine Patre & Filio; sed quia peccatorum remissio specialiter Spiritui Sancto adscribitur, cum ipse sit spiritus adoptionis filiorum, & Patris, & Filii amor, connexio, & communitas.

32. Ex his deducit Magister in litterâ pro hujus secundæ distinctionis partis coronide, hæc tria primæ tabulæ præcepta ordinatissime tribus divinis aptari personis, hoc tamen debito ac cordato ordine. Primum Patri; quia cum sit de uno Deo colendo, pertinet ad Patrem, in quo elucet unitas, & autoritas. Secundum Filio, in quo est coæqualitas. Tertium Spiritui Sancto, in quo est utriusque amor, & communitas. Et hæc de secundâ distinctionis parte sufficiant.

33. PRO TERTIÆ autem, & ultimæ distinctionis partis enodatione, tertium statuit Magister assertum: *Septem præcepta ad proximi dilectionem ordinata, à Deo scripta, & nobis per Moysen tradita, profecto in secundâ decalogi continentur tabulâ.* Quod similiter, ac nuper appositum, probat Magister ex eorum quippe duplici enumeratione, quanvis hic de quinque solum agere videatur, prætermittendo aliorum discussionem ad ultimam usque hujus libri distinctionem.

34. Primum secundæ tabulæ præceptum ad proximi dilectionem expectans, sic in litterâ refert Magister: *Honora patrem tuum, & matrem tuam, ut sis longævus super terram, scilicet, viventium.* Ubi præcipitur, quod parentes ita sunt honorandi, ut eis debita reverentia exhibeatur, & necessaria ministrentur: ergo quemadmodum primum primæ tabulæ præceptum ad Patrem Cœlestem refertur; sic & primum secundæ tabulæ mandatum ad carnalem, sive terrenum referatur patrem.

35. Secundum sic inscribitur à Magistro: *Non occides.* Et quanvis secundum litteram, sive Mosaycam legem, actus exterior homicidii prohibeatur; secundum spiritum verò, sive legem evangelicam, etiam actus interior, sive voluntas occidendi prohibetur. Unde profundè hic discursabat Magister, dum in textus litterâ dixit, quod huic mandato secundum litteram fit superadditio in Evangelio; non quia novum aliquid præcipiatur, sed quia intel-

lec-

lectus prædicti mandati explicatur, dum non tantum datur intelligi prohiberi perpetrationem homicidii in opere, sed etiam offensam in corde, ostensionem in signo, & expressionem in verbo, ut ad litteram colligitur ex Matth. cap. 5. Tertium ita proponitur à Magistro secundæ tabulæ mandatum: *Non mœchaberis,* id est, ne cuilibet miscearis, excepto federe matrimonii. Nomine ergo mœchiæ, secundum Augustinum in lib. Quæst. sup. Exod. quæst. 71, omnis concubitus illicitus, illorum quoque membrorum non legitimus usus prohibitus debet censeri.

37. Quartum præceptum sic apud Magistri litteram habetur: *Non furtum facies.* Ubi sacrilegium, & rapina omnis prohibetur. Non enim rapinam permisit, qui furtum prohibuit; sed furti nomine, bene intelligi voluit omnem illicitam usurpationem rei alienæ. Sacrilegium tribus modis committitur, quando, scilicet; sacrum de sacro, vel non sacrum de sacro, vel sacrum de non sacro auferitur. Sacrum verò dicitur, quicquid est divino cultui mancipatum, ut Ecclesia, vel res Ecclesiæ.

38. Hic etiam, secundum Magistrum, usura prohibetur, quæ sub rapinâ continetur. De illâ sic Hieronymus, & Augustinus Classici, & Clarissimi Ecclesiæ Doctores alloquuntur. Hieronymus unâ cum Augustino lib. 6. in Ezechielem, cap. 18, ita de usurâ sentit: *Usuras querere, vel fraudare, aut rapere nihil inter est. Commoda fratris tui, & accipe quod dedisti, & nihil superfluum queras; quia superabundantia in usurâ computatur. Est enim usura, ut ait Augustinus, cum plus exigit in injuriâ, vel qualibet re, quam acceperit. Iterum, & expressius Hieronymus ubi supra, q. 3. Aut apte aliquis usuram vocari superabundantiam, scilicet, quicquid est, si ab eo quod deditur plus est, videntur hæc verba, ut si in hieme demus decem modios, & in messe quindecim recipiamus. Hactenus Divus Hieronymus.*

39. Rursus inquit Magister pro præsentis præcepti plenissimo capta: *An Hebræi commiserint furtum, res Egyptiorum secum asportando?* Et respondet sic ipse sententialiter in litterâ: *Dicimus res, qui ut parerant Deo jubenti, illud fecerunt, non fecisse furtum, nec omnino peccasse.* Quam resolutionem autoritate, & ratione Divi Augustini haud anfractè probat Magister.

40. Primò, Augustini testimonio in Exod. cap. 11. q. 39. dicente: *Israelita non furtum fecerunt, sed Deo jubente, ministerium præbuerunt: Hoc enim Deus iussit, qui legem dedit: ergo si jubentæ Deo, qui legem dedit Hebræis, hi vasa aurea, & argentea, vestesque pre-*

tio-

tiōis ab Ægyptiis asportarunt, profertō nec furtum commiserunt, nec omninō peccarunt, sed Dei ministerium impleverunt.

41. Secundo, ejusdem Augustini ibidem suadet Magister ratione: Minister judicis sine peccato occidit, quem lex præcipit occidis; sed si minister hoc sponte faceret, proculdubio homicida esset, etiam si eum occideret, quem sciret à judice occidendum: ergo & Hebræi sine peccato, furtique notā, bene potuerunt suppellectilia Ægyptiorum asportare secum, quia non sponte, sed divino jussu fecerunt.

42. Sed oppones ex Magistro: Bonos Hebræos in exuviarum Ægyptiorum opimarum alienatione, etiam peccasse videtur, quia naturalem legem, cui concordat Evangelium, & lex moralis præceptionis, eos transgressisse, diffiteri non valet. Hæc etenim est naturalis lex, quam in hominum cordibus Veritas inscripsit divina: *Quod tibi non vis fieri, alii non feceris*: ergo Hebræi facientes aliis quod volebant sibi fieri, hanc legem prævaricari videntur: ergo non solum in exuviarum Ægyptiorum alienatione à lege naturali deviarunt Hebræi; verum turpi rapinæ rubricā jure optimo sunt insigniendi.

43. Respondet tamen Magister in litterā, Hebræos bonos, tam à peccato, læsioneque naturalis legis, quam à furti fecdā solvendo notā. Quia Ægyptiorum suppellectilia solum jussu Dei secum asportasse videntur. Illud de lege naturali inscriptum in cordibus hominum à Veritate divinā, nempe: *Quod tibi non vis fieri, &c.* subintelligendum est ibi, *injuste*; ut non alteri, scilicet, injuste, facias quod tibi non vis fieri; alioquin hujus naturalis legis foret prævaricator judex, dum punit reum, nolens id tale sibi fieri. Ita etiam & illud Domini verbum, apud Matth. cap. 7. *Omnia ergo quæcumque vultis, ut faciant vobis homines; & vos facite illis, &c.* accipiendum est de bonis, quæ nobis invicem exhibere debemus.

44. Quintum tandem mandatum sic in litterā textus præfigit Magister: *Non loqueris contra proximum tuum falsum testimonium.* Hoc etenim mandato, crimen mendacii & perjurii prohibetur. Sed dubitat hic Magister: *Utrum, prohibitum sit omne mendacium?* Respondet tamen his verbis: *Quidam dicunt, illud tantum prohiberi, quod obest, & non prodest ei cui dicitur, tale enim est adversus proximum; ut iddō videatur hoc addidisse Scripturā. Sed de mendacio magna quaestio est, quæ nec citò explicari potest.* Et hæc de tertiā, & ultimā distinctionis parte satis superque sint dicta.

QUÆS-

QUÆSTIONES.

45. Quæstio 1. An primum primæ tabulæ decalogi præceptum specialiter pertineat ad Patrem, secundum ad Filium, & tertium ad Spiritum Sanctum? De quō hic q. 2.

46. Quæstio 2. An cuncta decalogi præcepta, tam primæ, quam secundæ tabulæ sint à Deo dispensabilia? Ex Angelicā Scholā D. Thomas 1. 2. q. 100. art. 8. Cajetan. 1. 2. q. 100. art. 8. Prado de Legib. cap. 3. q. 2. s. 4. Sotus lib. 2. de Just. q. 3. art. 8. Sylvius 1. 2. q. 100. art. 8. Montefin. disp. 26. de Legib. diff. 3. Nicolai in 3. dist. 37. q. 1. art. 6. Reding tom. 2. q. 15. de Legib. divin. art. 2. contrav. 3. Rayner. de Pisis tom. 2. verb. Decalogus, cap. 1. & seqq. Conetus tom. 3. disp. 3. de Leg. art. 3.

47. Ex Subtili Scholā Scotus in 3. dist. 37. q. unic. Benjumea tract. 4. disp. 2. q. 6. art. 1. Poncius tract. 6. disp. 25. q. 3. Mastrius de Legib. disp. 11. Pitygianus in 3. dist. 37. q. unica. Faber in 3. dist. 37. q. 48. de Restit. cap. 5. Niisse in 3. dist. 37. q. 2. conclus. 2. Rada 3. p. contrav. 16. art. 1. Corduba lib. 3. q. 10. propos. 3. Lychetus in 3. dist. 37. q. unic. Cavellus in Schol. in 3. dist. 37. q. unic. Herinex p. 2. tract. 3. disp. 1. q. 4. Marchant tom. 2. tract. 1. tit. 2. q. 1. & seqq. tit. 7. q. 3.

48. Ex Scholā Eximiā Suarez lib. 2. de Leg. cap. 15. & seqq. Salas tract. 14. disp. 15. sect. 9. Vazq. disp. 179. cap. 2. Arriaga de Legib. disp. 8. sect. 2. Ciballinus tom. 1. lib. 3. cap. 3. conclus. 5. Sanchez de Matr. lib. 8. disp. 6. & lib. 7. disp. 8. Amicus tom. 5. disp. 4. de Legib. natural. sect. 3. Palao tom. 1. tract. 3. de Dispens. disp. 6. punct. 2.

49. Ex aliis D. Bonaventura in 3. dist. 37. q. 1. & seqq. Caradmetel tom. 3. Theolog. Moral. lib. 2. disp. 6. in num. 1160. & seqq. Averfa q. 94. sect. 3. Ochamus in 2. q. 19. Eustach. à S. Paulo p. 2. tract. 4. disp. 3. q. 7. Baudun. de Legib. q. 28. art. 2. Rocafall in Praxi per totum. Basil. Ponce lib. 8. cap. 2. Bonaspei tom. 4. tract. 3. disp. 4. dub. 2. Gabriel in 3. dist. 37. q. 1. art. 12. Durandus in 3. dist. 37. q. 4. Abulens. in Exod. cap. 20. q. 35. D. Bernardus lib. de Præcep. dispens. cap. 7. Verde q. 1. s. 1. num. 33. Estius in 3. dist. 37. s. 1. & seqq.

50. Quæstio 3. An omnia peccata sint mala, quia prohibita; an prohibita, quia mala? Ex Angelicā Scholā D. Thomas 2. 2. q. 133. art. 3. & q. 154. art. 1. Curiel 1. 2. q. 2. art. 6. & 7. dub. 2. Palaeus

1. 2.

- 1.2. q. 21. disp. 3. Conradus 1. 2. q. 21. art. 6. Sotus de Just. lib. 1. q. 3. art. 8. Cajetan. 1. 2. q. 160. art. 8. Medina 1. 2. q. 95. art. 2. Nicolai in 3. dist. 37. q. 1. art. 7. **51.** Ex Subtili Scholâ Scotus in 3. dist. 37. q. unic. Maltrius de Legib. disp. 11. q. 1. art. 1. & seqq. Rada 3. p. contr. 16. art. 1. & seqq. Rubion in 3. dist. 37. q. 1. art. 2. Villalobos lib. 6. cap. 9. num. 32. Macedo in 2. collat. 9. diff. 2. Corduba lib. 3. q. 10. Faber de Penit. dist. 14. q. 1. disp. 1. num. 109. Marchant tom. 2. tract. 2. tit. 2. q. 1. Cavellus in Schol. in 3. dist. 37. quest. unic. Aquila in 3. dist. 37. q. 1. **52.** Ex Scholâ Eximiâ Suarez de Actib. human. tract. 3. disp. 7. sect. 1. Amicus tom. 3. disp. 17. sect. 6. Vazq. 1. 2. disp. 97. cap. 4. Carleton tom. 1. disp. 101. sect. 1. & 2. Sanchez de Matrim. lib. 9. disp. 17. Azor 3. p. lib. 3. cap. 23. Lessius lib. 4. de Just. cap. 3. dub. 14. Layman lib. 3. sect. 4. num. 15. Reginald. lib. 22. num. 40. Raynaud. de Virtut. & vitiis. lib. 6. sect. 2. cap. 8. num. 153. Arriaga 1. 2. disp. 47. num. 21. Baldellus tom. 1. lib. 3. disp. 13. **53.** Ex Aliis D. Bonaventura in 3. dist. 37. q. 1. & seqq. Caramuel tom. 3. Theolog. moral. lib. 2. num. 1019. Ochamus in 2. q. 19. Gabriel in 3. dist. 37. q. unic. art. 2. Bonæspei tom. 4. disp. 2. tract. 2. dub. 4. Estius in 3. dist. 37. §. 1. & seqq. Verde q. 1. §. 2. num. 9. Joann. Bossius tit. 12. §. 1. Abulens. in Martir. cap. 5. q. 184. Sayrus lib. 8. cap. 5. num. 7. Trullench. lib. 6. cap. 1. dub. 8. §. 11. Rocafull lib. 1. tract. 1. cap. 1. & seqq. **54.** Quæstio 4. Quot ex præceptis decalogi sint affirmativa, quot verò negativa? Ex Angelicâ Scholâ D. Thomas 1. 2. q. 100. art. 5. & in 3. dist. 37. q. 1. art. 2. Gonetus de Legib. disp. 11. art. 3. Nicolai in 3. dist. 37. q. 1. art. 2. & 3. Reding tom. 2. q. 15. de Lege divin. art. 3. contr. 2. Curiel 1. 2. quest. 21. art. 6. Cajetan. 2. 2. q. 153. art. 3. Medina 1. 2. q. 95. art. 2. Conradus p. 2. q. 21. art. 6. **55.** Ex Subtili Scholâ Scotus in 3. dist. 37. q. unic. Maltrius de Legib. disp. 11. q. 1. art. 1. & seqq. Rada 3. p. contr. 16. art. 1. & seqq. Marchant tom. 2. tract. 2. tit. 2. q. 1. Aquila in 3. dist. 37. q. 1. Macedo in 2. collat. 9. difficul. 2. Villalobos lib. 6. cap. 9. numer. 32. Cavellus in Schol. in 3. dist. 37. q. unic. Gallus in 3. dist. 37. cap. 1. & seqq. **56.** Ex Scholâ Eximiâ Suarez de Legib. disp. 7. cap. 1. & seqq. Amicus de Legib. tom. 3. disp. 17. sect. 1. & seqq. Arriaga de Le-

- gib. disp. 9. sect. 5. Carleton tom. 1. disp. 101. sect. 1. & seqq. Baldellus tom. 1. lib. 3. disp. 13. Azor p. 3. lib. 3. cap. 23. Vazq. 1. 2. disp. 97. cap. 4. Reginal. lib. 22. num. 40. Lessius lib. 4. de Just. cap. 3. dub. 14. **57.** Ex aliis D. Bonaventura in 3. dist. 37. art. 2. q. 1. Alenf. 3. p. q. 29. memb. 2. art. 2. Baudun. de Legib. q. 40. art. unic. dub. 1. Caramuel tom. 3. Theolog. moral. lib. 2. num. 1163. Estius in 3. dist. 37. §. 2. & 5. Malletus tom. 2. pag. 8. & seqq. Rocafull lib. 1. tract. 1. cap. 1. & seqq. Trullench lib. 6. cap. 1. dub. 8. §. 1. Ochamus in 2. q. 19. Bonæspei tom. 4. disp. 2. tract. 2. dub. 4. **58.** Quæstio 5. An homo justus, eò quòd justus, non teneatur ad observantiam Dei, & Ecclesiæ mandatorum? De quò tom. 2. dist. 24. q. 1. **59.** Quæstio 6. An præcepta decalogi sint benè ordinata? De quò hic q. 1. 2. & 3. **60.** Quæstio 7. An præcepta decalogi debeant esse plura, vel pauciora, quàm decem? De quò hic q. 3. **61.** Quæstio 8. An decalogi præcepta obligent semper, & ad semper? De quò hic quest. 3. **62.** Quæstio 9. Quid prohibeatur primo, aut secundo decalogi primæ tabulæ præcepto? De quò hic q. 1. 2. & 3. **63.** Quæstio 10. Quid in aliis secundæ tabulæ prohibeatur præceptis? De quò hic quest. 1. 2. & 3. **64.** Quæstio 11. An tria primæ tabulæ præcepta ad Dei, & septem secundæ tabulæ ad proximi dilectionem pertineant? De quò hic q. 3. **65.** Quæstio 12. An peccans lethaliter fruatur seipso tanquàm ultimo fine? De quò tom. 1. dist. 1. q. 8. **66.** Quæstio 13. An Deus possit esse causa peccati? De quò tom. 1. dist. 29. q. 4. **67.** Quæstio 14. An Deus voluntate positivâ, & efficaci prædefiniat materiale peccati? De quò tom. 1. dist. 46. q. 4. **68.** Quæstio 15. In quo consistat formalis malitia peccati? De quò tom. 2. dist. 34. q. 1. **69.** Quæstio 16. An peccatum pro formali dicat quid positivum, aut negativum? De quò hic dist. 34. q. 1. **70.** Quæstio 17. An forma idoli sit immediatè à Deo? De quò tom. 1. dist. 37. q. 5.